

ȘTEFAN BĂNICĂ

Dacă, astăzi, Ștefan Bănică este una dintre cele mai populare vedete ale noastre, lansată și cunoscută de Televiziune, dacă voga lui de comic, șarmul lui de comper, elanul lui de șansonetist diletant stîrnesc, fără greș, entuziasmul publicului, s-ar putea crede că nu mai e nevoie de o prezentare a acestui actor. Eroare: pentru că adevăratele lui daruri de interpret sînt mai puțin cunoscute. Filonul principal, bogat și strălucitor, al talentului său, apare, se ascunde, reapare, urmînd un ritm imprevizibil. Bănică entuziasmează în roluri grele și decepționează în altele, ușoare, pe care le tratează în joacă; de parte de a se fi fixat într-o categorie, el e încă — după douăzeci de ani de teatru! — apt să reînceapă mereu altceva, mobil, capricios, cabotin, sincer și ușuratic... Poate că, de fapt, nici el nu-și cunoaște prea bine resursele, de aceea nu se grăbește să se ajungă pe sine din urmă...

Această carieră greu clasabilă a început în 1955, la Teatrul din Galați, într-o echipă de tineri (poate, la vremea aceea, cea mai bună din țară) formată de regizorul Crin Teodorescu și cuprinzînd debutanți deveniți, azi, stele: Gina Patrichi, Dana Comnea, Mihai Pălădescu, Matei Alexandru...

După un prim, binemeritat, succes, Ștefan Bănică se transferă la Teatrul Tineretului din București, pentru ca, după doar o stațiune, să plece la Ploiești, unde avea să interpreteze rolul titular din *Vicleniile lui Scapin* de Molière... „Eram atras, ca de un magnet, de personalitatea lui Toma Caragiu; am plecat din București ca să fiu în preajma celui pe care-l socoteam unul dintre cei mai mari actori ai noștri. În '69, am plecat amîndoi; eu am jucat cîțiva ani la Giulești și, după o perioadă, ne-am regăsit la Teatrul „Bulandra“. Atunci, la debutul meu pe această scenă, cu Iordache din *D'ale carnavalului*, s-a petrecut ceva esențial pentru viața mea de actor: integrarea într-o echipă de maeștri, școala pe care întreaga distribuție a făcut-o, sub conducerea lui Lucian Pintilie, în pregătirea spectacolului... Era ceea ce-mi doream de ani de zile în meseria mea: să am de unde învăța. După ce am fost angajat definitiv la Teatrul „Bulandra“, m-am întîlnit din nou cu Caragiale și cu Toma, de data aceasta cu regizorul Liviu Ciulei, în Ghiză Pristanda din *O scrisoare pierdută*. Apoi...”

În fișa de creație a lui Ștefan Bănică se înscriu foarte multe roluri. Printre cele care l-au afirmat pe scena Teatrului Giulești sînt: Speed (*Doi tineri din Verona* de Shakespeare), Figaro (*Nunta lui Figaro* de Beaumarchais), Vagabondul (*Omul care a văzut moartea* de Victor Eftimiș), Decebal Neșulescu (*...Escu de Tudor Mușatescu*). Firește, nu putea să lipsească de aici un erou ca Mitică Popescu (din piesa lui Camil Petrescu), jucat în re-

prezentare la Teatrul „Ion Vasilescu“. La „Bulandra“, regretatul regizor Crin Teodorescu ne-a arătat un chip nou, necunoscut al actorului, distribuindu-l în *Victimele datoriei*. Apoi a reapărut, cu chipul său familiar, în *Casa de modă* de Teodor Mănescu și, din nou, într-o piesă de Tudor Mușatescu (*Spirache din Titanic vals*) ș.a.

„În viitoarea premieră a Teatrului „Bulandra“, repet — ne spunea Ștefan Bănică — într-o excelentă distribuție de actori foarte tineri și mai puțin tineri, în piesa unui de asemenea tînar, dramaturg, debutantul Doru Moțoc. Piesa se numește *Undeva, o lumină*. Voi fi Gică Rîmboacă, unul dintre personajele-cheie. Gică este un strungar destoinic, apreciat la locul de muncă; dar din motive familiale, se întoarce în sat și face cărăușie. Gest care se pretează la comentarii; de fapt, el face pe căruțașul pentru că are motive foarte serioase: vrea să-și ajute mama, și moral, și material. Așadar, un băiat de la țară, un băiat bun, muncitor, gata oricînd să sară la nevoie — ceea ce și face — un suflet generos, cu o simplitate caracteristică, dar, totodată, cu o mare capacitate de dăruire.

Sper să-l fac așa cum l-a văzut autorul, cum îl vede regizorul Valeriu Moiseșcu și cum îl văd, dealtfel, și eu: un personaj cald, drăguț, simpatic, a cărui apariție să aducă zîmbetul pe buzele spectatorilor, să le descrețească frunțile. Pentru că piesa este o comedie. Sigur, nu e rolul visat; dar orice rol nou e o nouă dragoste în cariera unui actor; și, în plus, e o experiență.

Vom juca, deci, o comedie inspirată din contemporaneitate, care vine să întregască politica repertorială a teatrului nostru, în mod deosebit axată pe promovarea dramaturgiei originale. Să sperăm că dramaturgul Doru Moțoc nu va dispărea de pe firmamentul scenei, așa cum au dispărut alți debutanți în care s-au investit speranțe.

Mai repet, împreună cu Stela Popescu, *Camping la Boema* — un spectacol estival de revistă. Textul îi aparține lui Puțin Maximilian. Experiența revistei este foarte utilă meseriei noastre; în ce mă privește, nu am jucat încă într-un asemenea spectacol, pe scena unui teatru; platoul TV este cu totul altceva“.

VIITORUL ROL

VIRGIL OGĂȘANU

Deși încă tânăr, Virgil Ogășanu a intrat, parcă, de foarte multă vreme în conștiința spectatorilor: chiar de la debutul pe scena studioului „Casandra”, când ne încintase, descoperindu-ne într-o nouă lumină chipul visătorului căutător de adevăr Marin Miroiu din *Steaua fără nume* a lui Sebastian. Personalitatea lui s-a conturat net de la începutul carierei, impunându-se priu acel examen care dă măsura talentului unui actor: lansarea și afirmarea unui personaj sortit să se instaleze ferm în teritoriul dramaturgiei contemporane românești — El din *Nu sint turnul Eiffel* de Ecaterina Oproiu, în montarea Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. La numai un an după absolvire, Virgil Ogășanu se integrează în colectivul Teatrului „Bulandra”; rolurile sale, aici, sint, toate, marcate de o amprentă distinctivă — aliaj de finețe, de subtilitate, de simț al măsurii: Camille Desmoulins (*Moartea lui Danton*) și Leonce (*Leonce și Lena* de Büchner); Epilodov (*Livada cu vișini* de Cehov); Malvolio (*A 12-a noapte* de Shakespeare); Cerchez (*Ziariștii de Al. Mirodan*); Werther (*Noile suferințe ale tinărului Werther* de U. Plenzdorf); Baronul (*Azilul de noapte* de Gorki); George (*Ferma* de David Storey); Mahomed (*Răceala* de Marin Sorescu) și multe altele. Ca invitat la Teatrul de Comedie, a creat un romantic Nic Nic; iar, în *Nocturnele* de la Teatrul „Tăndărică”, alături de Miriam Răducanu, a oferit spectatorilor sărbătoarea participării la

peregrinarea intelectuală a unui spirit poetic liber, fantast, profund, original.

Capacitatea de a comunica direct cu publicul este un secret personal al lui Virgil Ogășanu. Iubit de tineret, a cărui „coardă simțitoare” știe s-o pună în vibrație, bucurându-se re respectul celor mai avizați amatori de teatru, Ogășanu este, azi, un actor-garanție pe afișul oricăruia spectacol. Bineînțeles, în așteptarea rolurilor pe care le merită, se mai joacă și el, în emisiunile de simbătă seara ale televiziunii...

„Undeva, o lumină este o metaforă. Într-o singură noapte, pe parcursul câtorva ore, aproape toate personajele piesei, reunite sub semnul întâmplării, pornesc în căutarea adevărului; fiecare contribuie la descoperirea celuilalt și se descoperă pe sine însuși. Așadar, în aceste câteva ore de confruntări, se face lumină în viața unor oameni; mai ales în viața lui Ben — eroul meu — și a Silviei (personaj care amintește de Mona lui Sebastian); ei rămân împreună, pentru că au ceva comun și se completează unul pe celălalt.

Ben (Benedict Preda) este un tânăr vinzător la o stație de benzină, undeva, pe un drum național. Întâlnirea cu o doctoriță, care, transportînd un accidentat, se oprește aici, dezvăluie un caracter și un destin. Este un om foarte capabil, care muncește cu pasiune, știe ce vrea și, mai ales, știe să lupte. Cândva, pe cînd era student la medicină, a vrut să lupte de unul singur împotriva unor împrejurări potrivnice și a fost, pentru moment, înfrînt. După ce l-am cunoscut mai bine, am ajuns la convingerea că, de fapt, este mai bogat sufletește decît apăsarea la prima lectură: dincolo de prezentarea puțin schematică existau, încă, resurse, așa că am căzut de acord cu autorul spre a-l îmbogăți, a-i dărui credință, a-i inocula sevă. Astfel descifrate, biografia lui și biografiile celorlalte personaje alcătuiesc o rețea vie, reușesc să dobîndească semnificație.

Piesa se adresează tineretului și cred că e binevenită atît în peisajul teatral, cît și în repertoriul Teatrului „Bulandra”. Distribuția alcătuită de regizorul Valeriu Moisesu, mi se pare potrivită, unitară; sint întrunite cele mai bune condiții pentru a lansa un nou dramaturg. Ceea ce e una dintre satisfacțiile majore pentru un colectiv ca al nostru, care, seară de seară, se bucură de săli întesate de tineri la spectacole ca *Răceala*, *Tineri căsătorii* caută cameră, *Noile suferințe ale tinărului Werther* etc...

Adaug că ne așteaptă un turneu peste hotare, apoi, în toamnă, voi juca *Iona* de Marin Sorescu, în viziunea lui Dan Micu. Și, în perspectivă, încă «un» Marin Sorescu — de data asta, o piesă pe care autorul urmează să o predea teatrului și pe care noi, viitorii interpreți, o cunoaștem deja”.

Maria Marin